

LANGUAGE IN INDIA

Strength for Today and Bright Hope for Tomorrow

Volume 12 : 1 January 2012

ISSN 1930-2940

Managing Editor: M. S. Thirumalai, Ph.D.

Editors: B. Mallikarjun, Ph.D.

Sam Mohanlal, Ph.D.

B. A. Sharada, Ph.D.

A. R. Fatihi, Ph.D.

Lakhan Gusain, Ph.D.

Jennifer Marie Bayer, Ph.D.

S. M. Ravichandran, Ph.D.

G. Baskaran, Ph.D.

L. Ramamoorthy, Ph.D.

A Linguistic Survey of Katta Varadaraju's Dwipada Ramayanam A Ph.D. Dissertation in Telugu

Pammi Pavan Kumar, M.A. (Telugu) M.A. (Linguistics)

M. Phil., Ph.D. (Telugu)

Assistant Professor

Department of Telugu

University of Hyderabad

Hyderabad – 500 046

Andhra Pradesh, India

pavankpammi@gmail.com

Language in India www.languageinindia.com

12 : 1 January 2012

Pammi Pavan Kumar, M.A. (Telugu) M.A. (Linguistics), M. Phil., Ph.D. (Telugu)

A Linguistic Survey of Katta Varadaraju's Dwipada Ramayanam –

A Ph.D. Dissertation in Telugu

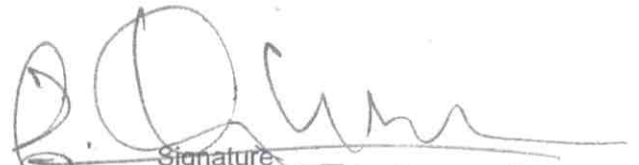
DEPARTMENT OF TELUGU
SCHOOL OF HUMANITIES
UNIVERSITY OF HYEDRABAD
HYDERABAD-500046-INDIA

CERTIFICATE

Dated: 28-11-2003

This is to certify that I, PAMMI PAVAN KUMAR have carried out the research embodied in the present thesis entitled *kaṭṭā varadarāju dvipada rāmāyaṇam: bhāṣāpariśīlana* for the full period prescribed under Ph.D ordinances of the University.

I declare to the best of my knowledge that no part of this thesis was earlier submitted for the award of any degree, to any other institution or University.

Signature
(PAMMI PAVAN KUMAR)
99HTPH02

Supervisor
Research Supervisor
Department of Telugu
University of Hyderabad
Hyderabad-500 046.

HEAD
Head
Department of Telugu
University of Hyderabad
Hyderabad-500 046,

Probal S. 5.12.03
Dean
DEAN
SCHOOL OF HUMANITIES
UNIVERSITY OF HYDERABAD
HYDERABAD-500 046

kaṭṭā varadarāju dvipada rāmāyaṇam:bhāṣāpariśīlana
(A linguistic survey of Katta Varadaraju's Dvipada Ramayanam)

A thesis submitted to the University of Hyderabad
in partial fulfillment of the requirements for the award of
Doctor of Philosophy in Telugu

Researcher
Pammi Pavan Kumar

Supervisor
Dr. N. S. Raju

DEPARTMENT OF TELUGU
SCHOOL OF HUMANITIES
UNIVERSITY OF HYDERABAD-500046-INDIA
NOVEMBER-2003

కట్టా వరదరాజు ద్విపద రామాయణం:భాషాపరిశీలన

పి.హెచ్.డి పట్టంకోసం హైదరాబాదు కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయానికి
సమర్పించిన సిద్ధాంత గ్రంథం

పరిశోధన
పమ్మి పవన్ కుమార్

పర్యవేక్షణ
డా. ఎన్.ఎస్.రాజు

తెలుగు శాఖ
మానవీయ శాస్త్రాల విభాగం
హైదరాబాదు కేంద్రీయ విశ్వ విద్యాలయం
హైదరాబాదు-500 046-ఇండియా
నవంబరు-2003

జీవితాంతం శ్రమించి
శ్రమ ఫలితాన్నందుకోకుండా
వెళ్ళిపోయిన
నాన్నకు...

SRI RAMAYANAMU

BY

KATTA VARADARAJU.

(BALA AND AYODHYA KANDAS)

CRITICALLY EDITED WITH INTRODUCCION
AND NOTES

BY

Sri N. VENKATA RAO, M. A.,

*Senior Lecturer and Head of the Telugu Department,
Madras University, Madras.*

Published by

SRI S. GOPALAN, B.A., B.L.,

Hony. Secretary, for the Administrative Committee.

T. M. S. S. MAHAL LIBRARY, TANJORE.

1950

Price Rs. 10-0-0,

విషయసూచిక

కృతజ్ఞత
సంకేతాలు-వివరణ

(ప్రవేశిక (i-vi))

I పరిశోధనాంశ వివరణ	i
II కవి వంశ కాలాదులు-ఇతర రచనలు	i
III శ్రీ రామాయణం-రచనారీతి	ii
IV పరిశోధనకు గ్రహించిన ప్రతి	ii
V శ్రీ రామాయణోతర ద్విపద రామాయణాలు	iii
VI కట్టావరదరాజు(రచనల)పై జరిగిన ఇతర పరిశోధనలు	iii
VII వర్ణనాత్మక వ్యాకరణరంగలో ఇంతవరకూ జరిగిన కృషి	v
VIII పరిశోధనావశ్యకత-రచనాపద్ధతి-లక్ష్యం	v

అధ్యాయం-1

1 వర్ణ విజ్ఞానం (PHONOLOGY) (1-33)

1.0 వర్ణవ్యవస్థ	1
1.1 వ్యంజనాలు	1
1.2 స్వరాలు	2
1.3 ఐ,ఔలు	2
1.4 పూర్ణ-అర్ధానుస్వారాలు	3
1.5 రేఫ పదాది సంయుక్తత	7
1.5.1 స్పర్శం+తాడితం	7
1.5.2 ఊషం+తాడితం	8
1.5.3 అనునాసికం+తాడితం	8
1.5.4 అంతస్థం+తాడితం	8
1.6 సాధు-శకటరేఫలు	8
1.7 వర్ణాలమధ్య భేదకవ్యాప్తి	12
1.7.1 వ్యంజనాలు	12
1.7.2 స్వరాలు	15
1.8 సవర్ణవ్యాప్తి	16
1.8.1 నవర్ణం	17
1.8.2 హవర్ణం	17

1.9 వర్ణవ్యాప్తి	18
1.9.1 హల్వర్ణవ్యాప్తి	18
1.9.1.1 పదాది	19
1.9.1.2 పదమధ్యంలో (అచ్చులమధ్య)	19
1.9.1.3 పదాంతం	20
1.9.1.4 పదమధ్య ద్విత్యహల్లులు	21
1.9.1.5 పదాది సంయుక్త హల్లులు	21
1.9.1.6 పదమధ్య సంయుక్త హల్లులు	22
1.9.1.6.1 రెండు హల్లుల సంయుక్తత	22
1.9.1.6.2 మూడు హల్లుల సంయుక్తత	25
1.9.2 అజ్వర్ణవ్యాప్తి	25
1.9.3 పదాది పదమధ్య పదాంత అజ్వర్ణ వ్యాప్తి నిరూపణ	25
1.10 వర్ణాంతరత	26
1.10.1 హ్రస్వ-దీర్ఘ అంతరత	26
1.10.1.2 అచ్చుల గుణంలో అంతరత	27
1.10.1.3 హల్లుల వర్ణాంతరత	27
1.10.1.4 హల్లుల ద్విత్య-అద్విత్య అంతరత	28
1.10.2 అచ్చులలో వర్ణాంతరత	29
1.10.2.1 దీర్ఘాచ్చు+అద్విత్యహల్లు/హ్రస్వాచ్చు+ద్విత్యహల్లు	29
1.10.2.2 ఐ/ఎల అంతరత	29
1.10.2.3 అయి/ఐల అంతరత	29
1.10.2.4 అవు/ఔల అంతరత	29
1.10.2.5 -ఇయ/-ఎల అంతరత	29
1.10.3 సానునాసిక-నిరనునాసిక అంతరత	30
1.10.4 ధ్వని పరిణామాలు	30
1.10.4.1 పరిహారదీర్ఘత	30
1.10.4.2 పదాది హల్లోపం	30
1.10.4.3 పదమధ్యాక్షరచ్యుతి	31
1.10.4.4 స్వరవిశ్లేషం	31
1.10.4.5 అక్షరాధిక్యత	31
1.10.4.6 పదమధ్యస్వరలోపం	31
1.10.4.7 వర్ణవ్యత్యయం	32
1.10.4.8 అగ్రాగమం	32
1.10.4.9 పదాది సంయుక్తాక్షరంలో రెండోహల్లు లోపించడం	33
1.10.4.10 స్వరాకర్షణ లేక అచ్చుల పరస్పరాకర్షణ	33
1.10.4.11 వర్ణసమీకరణం	33

అధ్యాయం-2

2 సంధి విజ్ఞానం (MORPHO-PHONEMICS) (34-61)

2.0 సంధి:నిర్వచనం	34
2.1 అంతస్సంధి	35
2.2 బాహ్యసంధి	36
2.3 అచ్చంధి	36
2.3.1 అచ్చుకు అచ్చు పరంకావటం	36
2.3.1.1 యడాగమం	36
2.3.1.2 ఉత్వసంధి	36
2.3.1.3 అత్వసంధి	39
2.3.1.4 అత్వసంధి వికల్పతకు అపవాదాలు	42
2.3.1.5 ఇత్వసంధి	43
2.3.1.6 ఎత్వసంధి	48
2.3.1.7 దీర్ఘాచ్చంధి	49
2.3.2 అచ్చుకు హల్లు పరంకావటం	49
2.3.3 గసడదవాదేశ సంధి	50
2.3.3.1 గసడదవాదేశ సంధికి అపవాదాలు	52
2.3.4 అజ్ఞోపసంధి	53
2.3.5 అజంతశబ్దాలమీద వచ్చే ఆగమాలు	54
2.4. హల్సంధి	56
2.4.1 ధ్వన్యనుకరణ శబ్దాల అనుకృతి	56
2.4.2 సంస్కృత శబ్దాల అనుకృతి	57
2.4.3 "న్ ఉ "+హల్లు (ద్రుతం)	57
2.4.3.1 శ్రీరామాయణం భాషలో ద్రుతం	58
2.4.3.2 ద్రుతం+శ్వాసనిరుద్ధాలు	58
2.4.3.3 "న్ ఉ "+శ్వాసనిరుద్ధేతర హల్లులు	60
2.4.3.4 "న్ ఉ " వాక్యాంతంలో రావటం	61

అధ్యాయం-3

3 నామరూప విజ్ఞానం (NOUN MORPHOLOGY) (62-151)

3.0 నామ ప్రాతిపదికలు (nominal stems)	62
3.1 దేశ్య నామ ప్రాతిపదికలు (native nominal stems)	62
3.1.1 ప్రాథమిక నిష్పన్న నామాలు	63
3.1.1.1 క్రియా ధాతువులమీద చేరే ప్రాథమిక నిష్పాదక ప్రత్యయాలు	65
3.1.2 ద్వైస్థాయి నిష్పన్న నామాలు	70
3.1.3 తృతీయ లేక తృతీయానంతరస్థాయి నిష్పన్న నామాలు	74

3.1.4 నామప్రాతిపదికలు (స్వరూపం ఆధారంగా)	75
3.1.5 నామ ప్రాతిపదికలు (స్వభావం ఆధారంగా)	75
3.2 ఆదాన నామాలు (borrowed nouns)	77
3.2.1 తత్సమాలు	77
3.2.1.1 అజంత ప్రాతిపదికలు	77
3.2.1.1.1 ఆకారాంత సంస్కృత పుంలింగ ప్రాతిపదికలు	77
3.2.1.1.2 ఇకారాంత సంస్కృత పుంలింగ ప్రాతిపదికలు	77
3.2.1.1.3 ఉకారాంత పుంలింగ ప్రాతిపదికలు	78
3.2.1.1.4 ఋకారాంత పుంలింగ ప్రాతిపదికలు	79
3.2.1.1.5 సంస్కృత ఆకారాంత, ఈకారాంత స్త్రీలింగ ప్రాతిపదికలు	79
3.2.1.1.6 హ్రస్వ ఇకారాంత సంస్కృత స్త్రీలింగ ప్రాతిపదికలు	79
3.2.1.1.7 ఆకారాంత పుంలింగ, నపుంసకలింగ ప్రాతిపదికలు	80
3.2.1.2 హలంత ప్రాతిపదికలు	80
3.2.1.2.1 సంస్కృత హలంత పుంలింగ ప్రాతిపదికలు	80
3.2.1.2.2 సంస్కృత హలంత స్త్రీలింగ ప్రాతిపదికలు	81
3.2.1.2.3 సంస్కృత హలంత నపుంసకలింగ ప్రాతిపదికలు	81
3.2.2 తద్భవాలు	83
3.2.2.1 సంస్కృత ప్రాతిపదికలనుంచి ఏర్పడిన తద్భవాలు	83
3.2.2.1.1 స్వరభక్తి వల్ల ఏర్పడినవి	83
3.2.2.1.2 స్వరం అధికంగావచ్చి ఏర్పడినవి	83
3.2.2.1.3 పదాది స్వరాల్లో మార్పుకలిగి ఏర్పడినవి	83
3.2.2.1.4 పదమధ్య స్వరాల్లో మార్పుకలిగి ఏర్పడినవి	84
3.2.2.1.5 పదాంత స్వరాల్లో మార్పుకలిగి ఏర్పడినవి	84
3.2.2.1.6 పదాది వ్యంజనాల్లో మార్పుకలిగి ఏర్పడినవి	84
3.2.2.1.7 అపదాది వ్యంజనాల్లో మార్పుకలిగి ఏర్పడినవి	85
3.2.2.1.8 అనుస్వారం అధికంగావచ్చి ఏర్పడినవి	85
3.2.2.2 ప్రాకృత ప్రాతిపదికలనుంచి ఏర్పడ్డ తద్భవాలు	85
3.2.2.2.1 పదాది స్వరంలో మార్పుకలిగిన రూపాలు	85
3.2.2.2.2 పదాది స్వరంలో మార్పుకలిగిన రూపాలు	85
3.2.2.2.3 పదమధ్య స్వరంలో మార్పుకలిగిన రూపాలు	86
3.2.2.2.4 పదాంత స్వరంలో మార్పుకలిగిన రూపాలు	86
3.2.2.2.5 పదాది వ్యంజనాల్లో మార్పుకలిగిన రూపాలు	87
3.2.2.2.6 అపదాది వ్యంజనాల్లో మార్పుకలిగిన రూపాలు	87
3.2.3 సంస్కృత ప్రాకృతేతర భాషాపదాలు	87
3.2.3.1 అరబీ, పారసీ, మరాఠీ, ఉర్దూభాషాపదాలు	88
3.2.3.2 కన్నడ భాషాపదాలు	91
3.2.3.3 తమిళ పదాలు	92
3.3 లింగం (Gender)	93
3.3.1 లింగబోధక ప్రత్యయాల్ని గ్రహించని నామాలు	93
3.3.1.1 మహద్వాచకాలు	93

3.3.1.2 మహతీ వాచకాలు	93
3.3.1.3 మహన్మహతీ వాచకాలు	93
3.3.1.4 మహతీతర అమహద్వాచకాలు	93
3.3.2 లింగబోధక ప్రత్యయాల్ని గ్రహించే నామాలు	94
3.3.2.1 మహద్వాచకాలు	94
3.3.2.2 మహతీ వాచకాలు	94
3.3.2.3 మహతీతర అమహద్వాచకాలు	94
3.4 వచనం (Number)	95
3.4.1 బహువచన ప్రత్యయం/పదాంశం	95
3.4.1.1 -ము	95
3.4.1.2 -ఱు	96
3.4.1.3 - ండ్రు	96
3.4.1.4 -రు	96
3.4.1.5 -లు	97
3.4.1.5.1 ప్రాతిపదికాంత ఇత్వం ఉత్వంగా మారటం	97
3.4.1.5.2 ఉపోత్తమ ఇత్వం ఉత్వంగా మారటం	98
3.4.1.5.3 ప్రాతిపదికాంత ఉత్వం లోపించటం	98
3.4.1.5.4 మూర్ధన్యళకారం ఆదేశంగా రావటం	98
3.4.1.5.5 ' ండ్ ' ఆదేశంగా రావటం	101
3.4.1.5.6 యకారానికి తకారాదేశం+బహువచన ప్రత్యయం	101
3.4.1.5.7 బహువచన ప్రత్యయమైన '-లు' పరమైనపుడు ప్రాతిపదికాంత అక్షరానికి లోపం రావటం	101
3.4.1.5.8 ప్రాతిపదికాంత అక్షరానికి 'కు' ఆదేశంగా రావటం	102
3.4.1.5.9 ప్రాతిపదికాంత 'ము'కారానికి లోపం, తత్సూర్వ స్వరానికి దీర్ఘం రావటం	102
3.4.2 ఏక, బహువచన రూపాలు:ప్రయోగ విశేషాలు	103
3.4.2.1 ద్విగుణిత బహువచనాలు	103
3.4.2.2 నిత్య బహువచనాంతాలు	103
3.4.2.3 నిత్యేక వచనాంతాలు	104
3.4.2.3.1 లోహవాచక శబ్దాలు	104
3.4.2.3.2 సంభార వాచక శబ్దాలు	104
3.5 మాన్యత (honour)	105
3.5.1 -గారు	105
3.5.2 -వారు	105
3.5.3 -వారలు	105
3.5.4 -ఈయన	105
3.5.5 -ఆయన	106
3.6 నామవిభక్తులు-రూప నిష్పత్తి (case declension)	106
3.6.1 ఔపవిభక్తిక/అనౌపవిభక్తికనామాలు	106

3.6.2 ఔపవిభక్తికాలు	106
3.6.2.1 -ఇ	107
3.6.2.2 -తి	109
3.6.2.3 -టి	109
3.6.2.4 -ంటి	110
3.6.2.5 -ని	111
3.6.2.6 -అటి	111
3.6.2.7 -ఇటి	112
3.6.2.8 -అ	112
3.6.3 ఔపవిభక్తిక అనౌపవిభక్తికరూపాల పర్యాయత	112
3.6.4 ప్రథమావిభక్తి రూపాల నిర్మాణం	112
3.6.5 ద్వితీయాది విభక్తి రూపాల నిర్మాణం	113
3.6.5.1 అధికాంశం	113
3.6.6 ద్వితీయాది విభక్తి ప్రత్యయాలు	114
3.6.6.1 ద్వితీయా విభక్తి ప్రత్యయాలు	114
3.6.6.2 తృతీయా విభక్తి ప్రత్యయాలు	115
3.6.6.3 చతుర్థి విభక్తి ప్రత్యయాలు	117
3.6.6.4 పంచమీ విభక్తి ప్రత్యయాలు	117
3.6.6.5 షష్ఠి విభక్తి ప్రత్యయాలు	118
3.6.6.6 సప్తమీ విభక్తి ప్రత్యయాలు	122
3.6.6.7 సంబోధన ప్రథమా విభక్తి	123
3.6.6.8 సంబుద్ధి పదాలు	125
3.6.6.8.1 'ఓ' మీద 'రోరో' రావటం	126
3.6.6.9 విభక్తి విపర్యయం	126
3.7 విశేషణాలు (adjectives)	126
3.7.1 సిద్ధ విశేషణాలు	127
3.7.2 నిష్పన్న విశేషణాలు	127
3.7.2.1 నామిక విశేషణాలు	127
3.7.2.2 సార్వనామిక విశేషణాలు	128
3.7.2.2.1 నిర్దేశక విశేషణాలు	128
3.7.2.2.2 ప్రశ్నార్థక విశేషణాలు	128
3.7.2.2.3 అనిర్దిష్ట విశేషణాలు	128
3.7.2.3 సంఖ్యావాచక విశేషణాలు	129
3.7.2.4 ధాతుజ విశేషణాలు	130
3.7.3 సార్వనామిక రూపాలు	130
3.7.3.1 సార్వనామిక అనుబంధాలు	130
3.8 సర్వనామాలు (pronouns)	131
3.8.1 సర్వనామాల్లోని రకాలు	131
3.8.1.1 పురుషవాచక సర్వనామాలు	131
3.8.1.2 ఆత్మార్థక సర్వనామాలు	133

3.8.1.3 నిర్దేశక సర్వనామాలు	133
3.8.1.4 ప్రశ్నార్థక సర్వనామాలు	135
3.8.1.5 అనిర్దిష్ట సర్వనామాలు	137
3.8.2 సార్వనామిక విశేషణాలు	138
3.8.3 సార్వనామిక క్రియా విశేషణాలు	139
3.9 సంఖ్యావాచకాలు (numerals)	140
3.9.1 సంఖ్యావాచకాల లింగవచన నిరూపణ	141
3.9.1.1 ఏకత్వబోధక సంఖ్యావాచకం	141
3.9.1.2 బహుత్వబోధక సంఖ్యావాచకాలు	142
3.9.2 సంఖ్యావాచకాలు:భేదాలు	142
3.9.2.1 సామాన్య సంఖ్యావాచకాలు	142
3.9.2.2 గుణిత సంఖ్యావాచకాలు	143
3.9.2.3 సంకలన సంఖ్యావాచకాలు	143
3.10 సమాస నిర్మాణం (formation of compounds)	144
3.10.0 సమాస నిర్వచనం-చర్చ	144
3.10.1 సమాసం:అర్థనిర్ణయం	145
3.10.2 సమాస విభజన	145
3.10.2.1 సాంస్కృతిక సమాసాలు	145
3.10.2.1.1 సిద్ధ సాంస్కృతిక సమాసాలు	146
3.10.2.1.2 సాధ్య సాంస్కృతిక సమాసాలు	146
3.10.2.2 ఆచ్ఛిక సమాసాలు	146
3.10.2.3 మిశ్ర సమాసాలు	147
3.10.2.4 వైరి సమాసాలు	148
3.10.3 కారక సంబంధం ఆధారంగా సమాసవిభజన	148
3.10.3.1 తత్పురుష	149
3.10.3.2 కర్మధారయం	149
3.10.3.3 ద్వ్యగువు	149
3.10.3.4 బహువ్రీహి	150
3.10.3.5 ద్వంద్వం	150
3.11 ఇతర విశేషాలు	150

అధ్యాయం-4

4 క్రియారూపవిజ్ఞానం (VERB MORPHOLOGY) (152-224)

4.0 క్రియ-నిర్వచనం	152
4.1 క్రియాప్రాతిపదికల వర్గీకరణ	152
4.1.1 సామాన్య క్రియాప్రాతిపదిక	153
4.1.1.1 సిద్ధ అకర్మక క్రియాప్రాతిపదికలు	153
4.1.1.1.1 సకర్మకాలుగా మార్చదగినవి	154

4.1.1.1.2 సకర్మకాలుగా మార్చలేనివి	154
4.1.1.2 సిద్ధ సకర్మక క్రియాప్రాతిపదిక	154
4.1.2 సంశ్లేష్ట క్రియాప్రాతిపదికలు	154
4.1.2.1 సాధ్య సకర్మక క్రియాప్రాతిపదికలు	155
4.1.2.1.1 సిద్ధ అకర్మక రూపంనుంచి నిష్పన్నమైనవి	155
4.1.2.1.2 నామప్రాతిపదికలనుంచి నిష్పన్నమైనవి	155
4.1.2.2 ప్రేరణార్థక క్రియాప్రాతిపదికలు	155
4.1.3 సంయుక్త క్రియాప్రాతిపదికలు	155
4.1.3.1 వర్తమాన అసమాపకక్రియ+సహాయక క్రియ	156
4.1.3.2 క్షార్పకక్రియావిశేషణం+సహాయక క్రియ	156
4.1.3.3 వ్యతిరేక అసమాపక క్రియ+సహాయక క్రియ	156
4.1.3.4 అన్నంతం+సహాయక క్రియ	157
4.2 కాల-భావబోధక ప్రత్యయాలు	157
4.2.1 ప్రత్యయ విభజన	157
4.2.1.1 మొదటి తరగతి-హలాది ప్రత్యయాలు	157
4.2.1.2 రెండవ తరగతి-తాలవ్యాచ్చ ఆదిగాగల ప్రత్యయాలు	158
4.2.1.3 మూడవ తరగతి-కంఠ్యాచ్చ ఆదిగాగల ప్రత్యయాలు	158
4.2.2 ధాతుగత వర్ణ పరిణామ సూత్రాలు	159
4.2.2.1 ఒకటో సూత్రం	159
4.2.2.2 రెండవ సూత్రం	160
4.2.2.3 మూడవ సూత్రం	160
4.2.2.4 నాల్గవ సూత్రం	161
4.2.2.5 అయిదవ సూత్రం	162
4.2.2.6 ఆరవ సూత్రం	163
4.2.3 ధాతు వర్ణాలు	163
4.2.4 ఆయా వర్ణ ధాతువుల్లో కనిపించే సంధిగత అంశాలు	165
4.2.4.1 మొదటి వర్ణం	165
4.2.4.2 రెండవ వర్ణం	166
4.2.4.3 మూడవ వర్ణం	168
4.2.4.4 నాల్గవ వర్ణం	169
4.2.4.5 అనియత మార్పులుపొందే ధాతువర్ణరూపాలు	174
4.2.4.5.1 అగు	174
4.2.4.5.2 ఇచ్చు	177
4.2.4.5.3 ఉండు	178
4.2.4.5.4 చూచు	182
4.2.4.5.5 చొచ్చు	184
4.2.4.5.6 తెచ్చు	185
4.2.4.5.7 పోవు	187
4.2.4.5.8 లేచు	188

4.2.4.5.9 వచ్చు	189
4.2.4.5.10 వలచు	192
4.2.4.5.11 కల	194
4.3 క్రియారూపాలు	195
4.3.1 అంతర్నిర్మాణాలు	195
4.3.1.1 సమాపక క్రియలు	195
4.3.1.1.1 పురుష ప్రత్యయాలు	195
4.3.1.1.2 భూతకాలం	198
4.3.1.1.3 తద్ధర్మార్థకం/భవిష్యత్కాలం	200
4.3.1.1.4 విధ్యర్థకం	202
4.3.1.1.5 విధ్యర్థక వ్యతిరేకం	202
4.3.1.1.6 ఆశీరర్థకం	203
4.3.1.1.7 వ్యతిరేక క్రియ	204
4.3.1.1.8 ఉభయ సంప్రార్థన క్రియ	205
4.3.1.2 అసమాపక క్రియలు	205
4.3.1.2.1 క్రియా విశేషణాలుగా పనిచేసేవి	206
4.3.1.2.2 విశేషణాలుగా పనిచేసేవి	210
4.3.1.3 భావార్థకం	213
4.3.2 బహిర్నిర్మాణాలు	213
4.3.2.1 సమాపక క్రియలు	213
4.3.2.1.1 వర్తమాన కాలం	213
4.3.2.1.2 భూతకాలం	214
4.3.2.1.3 తద్ధర్మార్థకం/భవిష్యదర్థకం	214
4.3.2.1.4 భవిష్యత్కాలం/శక్యార్థకం	214
4.3.2.2 అసమాపక క్రియలు	215
4.3.2.2.1 వర్తమానార్థక ధాతుజ విశేషణం	215
4.3.2.2.2 భవిష్యదర్థక/శక్యార్థక ధాతుజ విశేషణం	215
4.3.2.2.3 శక్యార్థక వ్యతిరేక ధాతుజ విశేషణం	215
4.4 క్రియా విశేషణాలు	216
4.4.1 క్రియాలిశేషణాలుగా ప్రవర్తించే సర్వనామాలు	216
4.4.1.1 కాలవాచకాలు	216
4.4.1.2 స్థల వాచకాలు	217
4.4.1.3 ప్రకారార్థకాలు	218
4.4.2 క్రియా విశేషణాలుగా ప్రవర్తించే నామవాచకాలు	219
4.4.2.1 కాలవాచకాలు	221
4.4.2.2 స్థలవాచకాలు	221
4.4.2.3 పరిమాణ వాచకాలు	222
4.4.3 ఔపమ్యాన్ని బోధించే రూపాలు	222
4.4.4 ధ్వన్యనుకరణ రూపాలు	223
4.4.5 ద్వీరుక్త రూపాలు	223

అధ్యాయం-5

5 పదకల్పకావ్యయాలు (CLITICS) (225-238)

5.0 పదకల్పకావ్యయాలు-చర్చ	225
5.1 పదకల్పకావ్యయం-నిర్వచనం	225
5.2 ఏవార్థకం	226
5.3 ప్రశ్నార్థకం	228
5.4 సందేహార్థకం	229
5.5 సముచ్చయార్థకం	231
5.5.1 సంకలనార్థకం	232
5.5.2 నిత్యత్వార్థకం	233
5.5.3 అనుసంధానార్థకం	233
5.5.4 అధికార్థకం	233
5.5.5 అప్యర్థకం	234
5.6 కిలార్థకం	234
5.7 సంబోధనార్థకం	236
5.8 కాలార్థకం	237

అధ్యాయం-6

6 వాక్య విజ్ఞానం (SYNTAX) (239-251)

6.0 వాక్యం-నిర్వచనం	239
6.1 వాక్య భేదాలు	240
6.2 స్వరూప విభాగం	240
6.2.1 సామాన్య వాక్యం	240
6.2.2 సంశ్లిష్ట వాక్యం	241
6.2.2.1 క్షార్థక ప్రయుక్త సంశ్లిష్టవాక్యాలు	241
6.2.2.2 వ్యతిరేక క్షార్థకం ప్రయుక్తమైన సంశ్లిష్ట వాక్యాలు	242
6.2.2.3 శత్రుర్థకం ప్రయుక్తమైన సంశ్లిష్టవాక్యాలు	243
6.2.2.4 అన్నంతరూపం ప్రయుక్తమైన సంశ్లిష్టవాక్యాలు	243
6.2.2.5 చేదర్థకం ప్రయుక్తమైన సంశ్లిష్టవాక్యాలు	244
6.2.2.6 అప్యర్థకం ప్రయుక్తమైన సంశ్లిష్టవాక్యాలు	244
6.2.3 సంయుక్త వాక్యం	245
6.3 స్వభావ విభాగం	246
6.3.1 ప్రశ్నార్థక వాక్యం	246
6.3.1.1 విషయాపేక్షక ప్రశ్నలు	246
6.3.1.2 విషయ నిర్ధారక ప్రశ్నలు	247